

Adolygiad o Drefniadau Cynllunio'r Gweithlu – Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

Blwyddyn archwilio: 2023

Dyddiad cyhoeddi: Gorffennaf 2023

Cyfeirnod y ddogfen: 3462A2023

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â dyletswyddau statudol.

Os ceir cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer o ran trin ceisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partiön perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru ac Archwilio Cymru yn drydydd partiön perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Cynnwys

Adroddiad cryno

Cyflwyniad 4

Canfyddiadau allweddol 6

Argymhellion 7

Adroddiad manwl

Ein canfyddiadau 10

Atodiadau

Atodiad 1 – Dulliau archwilio 22

Atodiad 2 – Dangosyddion wedi'u dethol ar gyfer y gweithlu 25

Atodiad 3 – Ymateb sefydliadol i'r argymhellion archwilio 32

Adroddiad cryno

Cyflwyniad

- 1 Mae gweithlu a gynllunnir yn effeithiol yn hanfodol i ddarparu gwasanaethau gofal o ansawdd da. Mae'r GIG yn cyflogi ystod o staff clinigol ac anghlinigol sy'n darparu gwasanaethau ar draws gofal sylfaenol, eilaidd a chymunedol, gan gynrychioli un o fuddsoddiadau mwyaf y GIG. Dros y blynyddoedd bu pryderon tra hysbys ynghylch cynaliadwyedd gweithlu'r GIG. Ac mae heriau o ran y gweithlu'n cael eu hamlygu'n rheolaidd i ni yn ein hadolygiadau archwilio a'n gweithgarwch ymgysylltu parhaus gyda chyrrff iechyd. Er gwaethaf cynnydd ar y cyfan yng ngweithwyr y GIG, mae'r pryderon hyn yn dal i fodoli. Mae'r bylchau o ran y gweithlu'n arbennig o aciwt ar gyfer proffesiynau penodol fel meddygon teulu, nyrsys, radiolegwyr, pediatregwyr ac offthalmolegwyr ([Darlun o Ofal Iechyd, 2021](#)). Ym maes nyrsio yn unig, nododd Coleg Nyrsio Brenhinol Cymru 2,900 o swyddi gwag yn ei ddadansoddiad [Niferoedd Nyrsio 2022](#). Hefyd, mae'r sector gofal cymdeithasol, sy'n ategu'r sector iechyd, yn wynebu ei faterion yntau o ran y gweithlu. Mae'r heriau hyn wedi cael eu gwaethygu gan y pandemig wrth i'r sector iechyd geisio adfer gwasanaethau.
- 2 O ystyried yr heriau cyfredol, mae cynllunio'r gweithlu mewn modd cadarn ac arloesol yn bwysicach nag erioed. Mae cynllunio'r gweithlu'n effeithiol yn sicrhau bod gwasanaethau yn awr ac yn y dyfodol yn meddu ar y gweithlu y mae ei angen i ddarparu'r lefelau o wasanaeth a ddisgwylir a hynny'n effeithiol ac yn ddiogel. Mae cynllunio'n arbennig o bwysig o ystyried faint o amser y mae ei angen i hyfforddi rhai grwpiau o staff, yn enwedig staff meddygol.
- 3 Mae angen i gynlluniau cenedlaethol a lleol ar gyfer y gweithlu ragweld y galw am wasanaethau a lefelau staffio dros y tymor byr, canolig a hir. Ond ceir ystod o ffactorau cymhleth sy'n effeithio ar dybiaethau cynllunio. Mae'r rhain yn cynnwys:
  - proffil oedran y gweithlu, patrymau ymddeol a materion treth pensiwn.
  - newidiadau mewn agweddau tuag at weithio'n llawn-amser ac yn rhan-amser.
  - datblygu talent yng Nghymru a'r gallu i ddenu talent o'r tu allan i'r wlad i ddod i Gymru.
  - trawsnewid gwasanaethau sy'n gallu newid rolau ac arwain at wneud rolau'n rhai mwy arbenigol.
- 4 Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, roedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda (y Bwrdd Iechyd) yn wynebu heriau sylweddol o ran y gweithlu. Yn benodol, roedd cyfraddau swyddi staff gwag yn uchel ar draws ystod o wasanaethau a phroffesiynau ac roedd materion gyda recriwtio a chadw staff. Mae'r materion hyn yn rhoi mwy o bwysau ar aelodau presennol o staff o ran eu llwyth gwaith ac yn achosi i wasanaethau ddod yn fwyfwy bregus. Yn rhannol, mae'r Bwrdd Iechyd yn ei chael hi'n anodd recriwtio oherwydd ei leoliad gwledig a'i boblogaeth sy'n heneiddio, sy'n golygu bod llai o bobl o oedran gweithio i recriwtio o'u plith yn lleol. Hefyd, mae gan y Bwrdd Iechyd weithlu sy'n heneiddio, a fydd yn lleihau niferoedd

y gweithlu ymhellach. I reoli'r heriau hyn, mae'r Bwrdd Iechyd yn dibynnu'n helaeth ar staff asiantaeth sy'n rhoi pwysau ar gostau'r gweithlu ar y cyfan ar adeg pan fo'r Bwrdd Iechyd yn wynebu pwysau ariannol sylweddol. Yn 2022-23, £585 miliwn oedd gwariant y Bwrdd Iechyd ar ei weithlu, sy'n gynydd o 45% yn y pum mlynedd ers 2018-19.

- 5 'Canolbarth a Gorllewin Cymru Iachach: Cenedlaethau'r dyfodol yn byw'n dda' yw strategaeth hirdymor y Bwrdd Iechyd ar gyfer iechyd a gofal. Mae hon yn nodi'r weledigaeth hirdymor ar gyfer gwasanaethau aciwt a chymunedol, ac mae trawsnewid y gweithlu'n elfen allweddol. Yn ganolog i'r strategaeth mae adeiladu ysbty newydd ar gyfer gofal brys a gofal wedi'i gynllunio, ailbwrpasu'r ysbtyai cyffredinol dosbarth presennol, a datblygu'r ystâd gymunedol i gefnogi gofal yn nes at adref. Yr her i'r Bwrdd Iechyd yw sicrhau bod ganddo'r gweithlu i gefnogi ei fodel gwasanaethau yn y dyfodol, ac mae angen cynllunio amserol a chadarn ar gyfer hyn. Ar adeg yr adolygiad hwn, roedd y Bwrdd Iechyd wedi adnabod safleoedd posibl ar gyfer yr ysbty newydd ond roedd yn disgwyl i Lywodraeth Cymru gymeradwyo Achos Busnes y Rhaglen.
- 6 Datblygodd y Bwrdd Iechyd ei Strategaeth ar gyfer y Gweithlu, Datblygu Sefydliadol ac Addysg (Strategaeth y Gweithlu) 2020-2030 yn 2019, cyn y pandemig. Fe gymeradwywyd Strategaeth y Gweithlu gan y Bwrdd yn 2019, gyda rhai elfennau'n cael eu diwygio ym mis Tachwedd 2021. Ar adeg ein hadolygiad, roedd y Bwrdd Iechyd yn y camau cynnar iawn o ran diweddarau Strategaeth y Gweithlu.
- 7 Mae ffocws allweddol ein hadolygiad wedi bod ar ystyried a yw ymagwedd y Bwrdd Iechyd at gynllunio'r gweithlu'n ei helpu i ymdrin yn effeithiol â heriau o ran gweithlu'r GIG yn awr ac yn y dyfodol. Yn benodol, fe wnaethom fwrw golwg ar ymagwedd strategol y Bwrdd Iechyd at gynllunio'r gweithlu, camau gweithredol i reoli heriau yn awr ac yn y dyfodol, a threfniadau monitro a goruchwyllo. Mae trefniadau gweithredol i reoli'r gweithlu megis cylchrestru dyletswyddau staff/nysys, cynllunio swyddi meddygon ymgynghorol a lleoli staff asiantaeth yn weithredol, y tu hwnt i gwmpas yr adolygiad hwn.
- 8 Caiff y dulliau a ddefnyddiwyd gennym i gyflawni ein gwaith eu crynhoi yn **Atodiad 1**.

Canfyddiadau allweddol

Ar y cyfan, canfuom fod y **Bwrdd lechyd yn canolbwyntio'i ymdrechion yn glir ar ei heriau sylweddol o ran y gweithlu ac yn cymryd camau pragmatig i helpu i leihau risgiau. Fodd bynnag, mae angen iddo fynd ati ar frys i ddatblygu cynllun gweithredu eglur a chyfunol ar gyfer y gweithlu a mesur yr effaith y mae'n ei chael i helpu i fynd i'r afael â'r heriau sylweddol o ran y gweithlu y mae'n eu hwynebu.**

Heriau allweddol o ran cynllunio'r gweithlu

- 9 Mae'r Bwrdd lechyd yn wynebu heriau sylweddol o ran y gweithlu fel a amlinellir ym **mharagraff 4**. Mae dangosyddion y gweithlu a gyflwynir yn **Atodiad 2** yn amlygu, er ei fod wedi cynyddu niferoedd ei weithlu'n gyson dros y degawd diwethaf, bod y Bwrdd lechyd yn dal i wynebu heriau difrifol o ran y gweithlu, sy'n bygwth sefydlogrwydd gwasanaethau. Mae gan y Bwrdd lechyd niferoedd uchel o swyddi gwag, sy'n gysylltiedig â nyrsio, bydwreigiaeth a phroffesiynau meddygol a deintyddol yn bennaf. Mae hyn wedi achosi cynnydd cyflym yn y defnydd o staff asiantaeth, a gostiodd £38 miliwn i'r Bwrdd lechyd yn 2022-23, gan achosi i sefyllfa ariannol lle'r oedd eisoes dan bwysau waethygu ymhellach. O'i gymharu, mae gan y Bwrdd lechyd drosiant staff (10%) a chyfraddau absenoldeb (6%) is na'r cyfartaledd ond mae'r rhain yn dal i achosi materion sylweddol i'w rheoli o ran y gweithlu.

Ymagwedd strategol at gynllunio'r gweithlu

Mae ymagwedd strategol y Bwrdd lechyd at gynllunio'r gweithlu'n seiliedig ar ddealltwriaeth gref am anghenion a'r heriau, ond mae arno angen cynllun gweithredu eglur i roi arweiniad ar gyfer cyflawni.

- 10 Mae Strategaeth y Bwrdd lechyd ar gyfer y Gweithlu'n canolbwyntio'n glir ar fynd i'r afael â risgiau o ran y gweithlu. Gyda chymorth dadansoddiad helaeth o'r gweithlu, mae gan y Bwrdd lechyd ddealltwriaeth gadarn am y galwadau ar ei wasanaethau a thueddiadau ei wasanaethau yn awr ac yn y dyfodol, yn seiliedig ar y model gwasanaethau cyfredol. Mae'r Bwrdd lechyd hefyd yn gweithio'n dda gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol i ddod o hyd i ddatrysiadau cyffredin i heriau o ran y gweithlu. Fodd bynnag, nid oes cynllun gweithredu trosfwaol i roi cymorth i oruchwylio a chyflawni Strategaeth y Gweithlu.

Camau gweithredol i reoli heriau o ran y gweithlu

Mae'r Bwrdd lechyd yn mabwysiadu ymagwedd ragweithiol i helpu i fynd i'r afael â'i heriau o ran y gweithlu, ond mae cynaliadwyedd y gweithlu yn awr ac yn y tymor canolig yn risg sylweddol.

- 11 Mae'r Bwrdd lechyd yn cryfhau buddsoddiad mewn capasiti a gallu corfforaethol i gynllunio'r gweithlu, ond mae pwysau gweithredol yn golygu nad oes gan arweinwyr gwasanaethau ddigon o amser i ddatblygu datrysiadau cynllunio'r

gweithlu i helpu i fynd i'r afael â heriau gweithredol. Mae gan y Bwrdd Iechyd ddealltwriaeth dda am y risgiau a allai ei atal rhag gwireddu ei uchelgeisiau o ran y gweithlu. Mae'r rhain yn ymwneud â phrinderau o fewn y gweithlu, pwysau ariannol, a diffyg eglurder ynglŷn â phrosiect mawr posibl i adeiladu ysbyty a modelau clinigol cysylltiedig yn y dyfodol. Mae heriau o ran y gweithlu hefyd yn cyfyngu ar allu'r Bwrdd Iechyd i ateb gofynion y Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio. Mae'r Bwrdd Iechyd yn cymryd camau i fynd i'r afael â'r heriau hyn trwy ystod o weithgareddau recriwtio, cadw a datblygu. Fodd bynnag, nid yw comisiynu addysg o gymorth i sicrhau gweithlu cynaliadwy eto.

Monitro a goruchwyllo'r modd y cyflawnir cynllun/strategaeth y gweithlu

Er bod y Pwyllgor a'r Bwrdd yn cynnal goruchwyliaeth resymol ar heriau o ran y gweithlu mae angen ffocws cryfach ar faint yr effaith y mae camau gweithredu'n ei chael ac ar leihau risgiau o ran y gweithlu yn y tymor byr a chanolig.

- 12 Mae'r Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant yn cael adroddiadau amserol a chynhwysfawr ar berfformiad o ran y gweithlu. Er bod rhywfaint o gysondeb â Strategaeth y Gweithlu, heb gynllun gweithredu mae'n anodd deall y cynnydd o ran ei chyflawni a pha effaith y mae'r camau gweithredu hynny'n ei chael. Mae cyfle hefyd i gymharu perfformiad yn well â sefydliadau sydd â demograffeg debyg a nodweddion tebyg o ran y boblogaeth.

Argymhellion

Arddangosyn 1: argymhellion

- 13 Mae **Arddangosyn 1** yn nodi'r argymhellion sy'n codi o'r archwiliad hwn. Mae'r rhain yn cynnwys graddfeydd amser a'n hasesiad o lefel y flaenoriaeth. Caiff ymateb y Bwrdd Iechyd i'n hargymhellion ei grynhoi yn **Atodiad 3**. [Bydd Atodiad 3 yn cael ei gwblhau unwaith y bydd yr adroddiad a'r ymateb sefydliadol wedi cael eu hystyried gan y pwyllgor perthnasol.]

Argymhellion

Cynllun gweithredu

- A1 Canfuom nad oes cynllun gweithredu eglur, ar y cyfan i roi cymorth i gyflawni strategaeth 10 mlynedd y Bwrdd Iechyd ar gyfer y gweithlu. Dylai'r Bwrdd Iechyd sicrhau bod ei strategaeth wedi'i diweddarau ar gyfer y gweithlu'n cael

Argymhellion

ei hategu gan gynllun gweithredu y darperir adnoddau ar ei gyfer, sy'n glir ynglŷn â blaenoriaethau cyflawni. Dylai fod ymagwedd eglur at gyflawni trwy gyfrwng rhaglen gyda deilliannau wedi'u nodi fel bod cynnydd o ran cyflawni'r cynllun ac effaith hynny'n gallu cael eu monitro'n effeithiol (**blaenoriaeth uchel**).

Cynllunio'r gweithlu rhanbarthol

A2 Canfuom fod nifer o brosiectau trawsnewid rhanbarthol sydd ar amryw gamau o ran eu datblygiad, sydd â goblygiadau o ran y gweithlu ac y bydd angen modelau a chynlluniau gweithlu rhanbarthol ar eu cyfer. Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau bod y rhain yn cael eu hadlewyrchu'n ddigonol yng nghynlluniau'r gweithlu i sicrhau bod ganddo'r adnoddau y mae eu hangen i gefnogi eu datblygiad (**blaenoriaeth ganolig**).

Cefnogi gwasanaethau

A3 Canfuom fod arweinwyr gwasanaethau'n deall eu rôl o ran cynllunio'r gweithlu fel rheol ond nad oedd pwysau gweithredol yn caniatáu digon o amser iddynt 'feddwl yn strategol' i ddatblygu datrysiadau. Dylai Tîm Cynllunio'r Gweithlu ddatblygu proses i sicrhau bod gwasanaethau'n cael cymorth yn rheolaidd gyda chynllunio'r gweithlu, er enghraifft trwy fabwysiadu model partner busnes ar gyfer cynllunio'r gweithlu (**blaenoriaeth ganolig**).

Gwerthuso hyfforddiant cynllunio'r gweithlu

A4 Canfuom fod y Bwrdd lechyd yn cryfhau'r gallu i gynllunio'r gweithlu trwy ystod o fentrau hyfforddi, y mae rhai ohonynt yn dal i gael eu datblygu. Mae hyfforddiant yn ganolog i sicrhau bod staff yn meddu ar y gallu i gefnogi trefniadau da ar gyfer rheoli'r gweithlu, a chan hynny dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu fframwaith gwerthuso i fesur llwyddiant ei raglen hyfforddi (**blaenoriaeth ganolig**).

Monitro perfformiad

A5 Canfuom, yn niffyg cynllun gweithredu eglur i ategu'r strategaeth 10 mlynedd ar gyfer y gweithlu, ei bod hi'n anodd pwysu a mesur y cynnydd o ran ei chyflawni ac effaith hynny. Rydym yn cydnabod bod y Bwrdd lechyd wrthi'n diweddarau ei strategaeth ar gyfer y gweithlu. Ond yn y cyfamser dylai roi

Argymhellion

diweddariad i'r Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant ddwywaith y flwyddyn ar y canlynol (**blaenoriaeth uchel**):

- A. cynnydd yn erbyn y deilliannau allweddol ar gyfer llwyddiant a amlinellir yn strategaeth y gweithlu; a
- B. sut y mae camau gweithredu'n cael effaith ar leihau risgiau o ran y gweithlu, yn benodol trwy ddatblygu set o fesurau effaith mesuradwy ar gyfer Strategaeth y Gweithlu.

Meincnodi

- A6 Mae'r Bwrdd Iechyd yn meincnodi ei fetrigau perfformiad o ran y gweithlu gyda chyrff eraill yng Nghymru, ond mae potensial i feincnodi gyda chyrff tebyg y tu allan i Gymru. Dylai'r Bwrdd Iechyd droi ei olygon at sefydliadau iechyd eraill sy'n debyg o ran eu demograffeg, daearyddiaeth a heriau, i feincnodi perfformiad a cheisio arfer da (**blaenoriaeth ganolig**).

Adroddiad manwl

Ein canfyddiadau

14 Mae'r tri thabl canlynol yn nodi'r meysydd yr ydym wedi'u hadolygu a'n canfyddiadau. Mae'r rhain yn canolbwyntio ar y canlynol:

- Ymagwedd y corff iechyd at gynllunio'r gweithlu'n strategol (**Arddangosyn 2**).
- Camau gweithredol i reoli heriau o ran y gweithlu (**Arddangosyn 3**).
- Monitro a goruchwyllo'r modd y cyflawnir cynllun/strategaeth y gweithlu (**Arddangosyn 4**).

Arddangosyn 2: Ymagwedd strategol at gynllunio'r gweithlu

Mae'r adran hon yn canolbwyntio ar ymagwedd y Bwrdd Iechyd at gynllunio strategol. Ar y cyfan, canfuom fod **ymagwedd strategol y Bwrdd Iechyd at gynllunio'r gweithlu'n seiliedig ar ddealltwriaeth gref am anghenion a'r heriau, ond bod arno angen cynllun gweithredu eglur i roi arweiniad ar gyfer cyflawni.**

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
<p>Fe wnaethom ystyried a yw strategaeth a chynlluniau'r Bwrdd Iechyd ar gyfer y gweithlu'n debygol o fynd i'r afael â'r risgiau o ran y gweithlu yn awr ac yn y dyfodol.</p> <p>Roeddem yn disgwyl gweld strategaeth neu gynllun ar gyfer y gweithlu sydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yn adnabod heriau cyfredol ac yn y dyfodol o ran y gweithlu. • Yn cynnwys gweledigaeth ac amcanion eglur.	<p>Canfuom fod Strategaeth y Bwrdd Iechyd ar gyfer y Gweithlu'n canolbwyntio'n glir ar fynd i'r afael â risgiau o ran y gweithlu, ond bod angen cynllun gweithredu eglur a chyfunol i'w chyflawni.</p> <p>Mae strategaeth y Bwrdd Iechyd ar gyfer y gweithlu o 2020-2030 yn darparu gweledigaeth ac amcanion eglur, gan nodi uchelgais y Bwrdd Iechyd i fod yn 'gyflogwr delfrydol'. Mae ei hamcanion yn canolbwyntio ar recriwtio a chadw staff, ymgysylltu â'r gweithlu, cyflawni gweithlu sy'n addas ar gyfer y dyfodol, galluogi pobl i ryddhau eu potensial, cyflawni timau sy'n perfformio ar lefel uchel, arloesi, a chyflawni effeithlonrwydd a chynhyrchiant.</p>

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
<ul style="list-style-type: none"> • Yn cyd-fynd ag amcanion strategol y sefydliad a chynlluniau sefydliadol ehangach. • Yn cyd-fynd â chynlluniau, polisiau a deddfwriaeth sy'n berthnasol ar lefel genedlaethol, gan gynnwys y strategaeth genedlaethol ar gyfer y gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol • Yn cael ei (h)ategu gan gynllun gweithredu eglur. 	<p>Yn ogystal â Strategaeth y Gweithlu, mae'r Bwrdd Iechyd yn paratoi 'Dogfen Dechnegol ar y Gweithlu' sy'n seiliedig ar ymchwil dda ac yn cael ei diweddarau'n flynyddol ac sy'n ategu ei Gynllun Tymor Canolog Integredig¹. Mae'r gwaith sy'n ategu'r ddogfen hon yn archwilio heriau o ran y gweithlu a datrysiadau mewn cryn fanylder, gan ganolbwyntio ar risgiau o ran y gweithlu gweithredol a grwpiau proffesiynol, a risgiau cymdeithasol, economaidd a daearyddol ehangach a fydd yn cael effaith ar y gweithlu. Gyda'i gilydd, mae Strategaeth y Gweithlu a'r dogfennau technegol yn cyd-fynd â deddfwriaeth genedlaethol berthnasol fel Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016. Maent hefyd yn ategu'r uchelgeisiau yn y Strategaeth genedlaethol ar gyfer y Gweithlu Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Mae Strategaeth y Gweithlu a'r dogfennau technegol hefyd yn rhoi adlewyrchiad digonol o'r uchelgeisiau yn strategaeth hirdymor y Bwrdd Iechyd. Ym mis Ebrill 2022, rhoddodd yr adolygiad Archwilio Mewnol o Strategaeth y Gweithlu a'r ddogfen dechnegol ategol sgôr sicrwydd sylweddol.</p> <p>Er bod datblygiad Strategaeth y Gweithlu'n gadarnhaol, canfuom fod angen i'r broses o'i chyflawni gael ei chydlynu'n well. Ar hyn o bryd, nid oes cynllun gweithredu trosfwaol i roi cymorth i gyflawni Strategaeth y Gweithlu. Mae'r dogfennau technegol ar y gweithlu'n cynnwys rhai camau cyflawni, ond mae angen sicrhau bod cynllun tymor byr a chanolig sy'n helpu i gydlynu'r modd y cyflawnir strategaeth y Bwrdd Iechyd ar gyfer y gweithlu. Mae angen iddo sicrhau bod blaenoriaethau cyflawni eglur, bod adnoddau'n cael eu darparu ar gyfer y cynllun, bod ymagwedd eglur at ei gyflawni trwy gyfrwng rhaglen a bod deilliannau wedi'u disgrifio fel bod y cynnydd o ran cyflawni'r cynllun ac effaith hynny'n gallu cael eu monitro'n effeithiol (Argymhelliad 1).</p>

¹ Nid oes gan y Bwrdd Iechyd Gynllun Tymor Canolog Integredig cymeradwy ar hyn o bryd; yn lle hynny mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio yn ôl Cynllun Blyneddol sydd wedi'i osod o fewn cyd-destun tair blynedd

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
<p>Fe wnaethom ystyried a oes gan y Bwrdd lechyd ddealltwriaeth dda am y galwadau ar wasanaethau yn awr ac yn y dyfodol. Roeddem yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defnydd o wybodaeth ddibynadwy am y gweithlu i bennu anghenion a risg o ran y gweithlu yn y tymor byr a hwy. • Camau gweithredu i wella ansawdd data ar y gweithlu a mynd i'r afael ag unrhyw fylchau o ran gwybodaeth. 	<p>Canfuom fod gan y Bwrdd lechyd ddealltwriaeth dda am y galwadau ar ei wasanaethau a thueddiadau ei wasanaethau yn awr ac yn y dyfodol, yn seiliedig ar y model gwasanaethau cyfredol.</p> <p>Mae gan y Bwrdd lechyd ddealltwriaeth gadarn ac esblygol am y galwadau ar ei wasanaethau a thueddiadau ei wasanaethau yn awr ac yn y dyfodol. Mae'r dogfennau technegol ar y gweithlu'n disgrifio gwybodaeth helaeth o ran dadansoddi'r gweithlu a modelu gwasanaethau, gan gynnwys mapio senarios a newidiadau i wasanaethau. Mae'r Bwrdd lechyd wedi datblygu Fframwaith Adfywio'r Gweithlu², sydd bellach wedi cael ei fabwysiadu gan gyrff eraill yng Nghymru, y mae'n ei ddefnyddio i helpu i ganfod bylchau o ran y gweithlu a modelu datrysiadau posibl. Fodd bynnag, mae ar y Bwrdd lechyd angen dealltwriaeth fwy eglur am ei fodolau gwasanaethau yn y dyfodol ar gyfer gwasanaethau aciwt a chymunedol sy'n gysylltiedig â'r ysbyty newydd arfaethedig a newidiadau cysylltiedig i wasanaethau. Bydd hyn yn helpu i sicrhau bod cynllunio'r gweithlu ar lefel gwasanaethau'n rhoi cymorth i foderneiddio gwasanaethau, datblygu rolau newydd ac yn cefnogi cynaliadwyedd y gweithlu yn y tymor canolig a hir.</p> <p>Mae gan y Bwrdd lechyd ddata rhesymol i gefnogi gwaith i gynllunio'r gweithlu a'r arbenigedd i'w ddadansoddi. Fodd bynnag, mewn rhai achosion gellid gwella ansawdd a chysondeb rhai metrigau. Er enghraifft, er bod niferoedd cytunedig o swyddi a gyllidir³, rydym ni'n deall nad yw data ariannol a data ar y gweithlu wastad yn cyd-fynd â'i gilydd. Ceir anghysonderau hefyd yn y ffordd y caiff rhai proffesiynau neu grwpiau o staff eu codio. Mae'r Bwrdd lechyd yn cymryd camau i wella ansawdd data, a chan bod rhai o'r materion hyn yn gyffredin ar draws y GIG yng Nghymru, mae'r Bwrdd lechyd yn rhan o weithgorau cenedlaethol priodol i ganfod datrysiadau cyffredin megis Grŵp</p>

² Offeryn a ddatblygwyd gan y Bwrdd lechyd i helpu i fodelu siâp a chyflenwad y gweithlu yw Fframwaith Adfywio'r Gweithlu. Mae bellach wedi cael ei addasu i gael ei ddefnyddio ar draws GIG Cymru. Mae'r Fframwaith yn defnyddio'r chwe egwyddor i fodelu'r gweithlu, sef: 1. Darparu Adnoddau ac Ailgyflenwi (Prynu), 2. Ailddatblygu ac Ailsgilio (Adeiladu), 3. Ail-leoli ac Adnewyddu (Benthyca), 4. Cadw a Gwobrwyo (Rhwymo), 5. Datrys ac Adfywio (Adfer) a 6. Ailddarganfod ac Ailddyfeisio (Hybu).

³Mae hyn yn cyfeirio at lefelau'r gweithlu, rolau staff a bandiau Agenda ar gyfer Newid y GIG y cyllidebir yn ariannol ar eu cyfer.

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
	<p>Ansawdd Data Cymru Gyfan. Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn cymryd camau i wella hygyrchedd data ar y gweithlu ar lefel gwasanaethau trwy ddatblygu dangosfwrdd rheoli, gan ddechrau yn gyntaf gyda'r metrigau mwyaf cyffredin megis cyfrif pennau, salwch, a hyfforddiant statudol a gorfodol.</p>
<p>Fe wnaethom ystyried a yw'r Bwrdd Iechyd yn gweithio gyda phartneriaid i helpu i ddatrys heriau cyfredol ac a ragwelir yn y dyfodol o ran y gweithlu. Roeddem yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgysylltu a gweithio effeithiol ac amserol gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol allweddol i fynd i'r afael â materion cyfredol ac yn y dyfodol o ran y gweithlu. • Datrysiadau cyffredin yn cael eu hadnabod gyda rhanddeiliaid allweddol i helpu i fynd i'r afael â heriau o ran y gweithlu. 	<p>Canfuom fod y Bwrdd Iechyd yn gweithio'n dda gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol i ganfod datrysiadau cyffredin i heriau o ran y gweithlu.</p> <p>Yn fewnol, mae'r tîm canolog ar gyfer cynllunio'r gweithlu wedi datblygu prosesau ymgysylltu da i roi cymorth i gynllunio'r gweithlu ar lefel gwasanaethau. Canfu'r adroddiad Archwilio Mewnol fod arweinwyr gwasanaethau ar draws y Bwrdd Iechyd wedi bod yn rhan o ddatblygu dogfen dechnegol 2022-25, gydag aelodau o Dîm Cynllunio'r Gweithlu'n gweithio gyda gwasanaethau i gael dealltwriaeth well am anghenion eu gwasanaethau yn y presennol a'r dyfodol. Mae'r Tîm hefyd wedi cynnal gweithdai yn seiliedig ar y model chwe cham⁴ gyda staff a rheolwyr, gan gynnwys Grŵp Rheoli'r Gweithlu Nyrsio a staff y gwasanaeth Ymwelwyr Iechyd, i roi cymorth gyda gwaith ehangach i gynllunio'r gweithlu. Fodd bynnag, rydym yn deall, oherwydd pwysau ar wasanaethau, bod ymgysylltiad â gwaith cynllunio'r gweithlu ar lefel gwasanaethau'n gallu amrywio. Rydym yn archwilio hyn ymhellach isod.</p> <p>Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn cydnabod pwysigrwydd gweithio'n rhanbarthol i gefnogi datblygiad gwasanaethau cynaliadwy. Mae'n gweithio'n frwd gyda'r awdurdodau lleol⁵ sy'n bartneriaid iddo ac ystod o fentrau cydweithredol rhanbarthol i ganfod datrysiadau cyffredin ar gyfer y gweithlu, megis y</p>

⁴ Mae Addysg a Gwellu Iechyd Cymru wedi datblygu [pecyn cymorth cynllunio'r gweithlu](#) yn seiliedig ar y chwe cham canlynol: 1, Diffinio eich cynllun, 2. Mapio'r newid i wasanaethau, 3. Diffinio'r gweithlu, 4. Cyflenwad y gweithlu, 5. Diffinio'r camau gweithredu sy'n ofynnol, 6. Gweithredu a monitro.

⁵ Mae tri awdurdod lleol yn gwasanaethu ardal y Bwrdd Iechyd, sef Cyngor Sir Gâr, Cyngor Sir Ceredigion a Chyngor Sir Penfro.

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
	<p>Cydweithrediad Rhanbarthol ar gyfer Iechyd (ARCH)⁶, Cydweithredfa Iechyd Canolbarth Cymru, Bwrdd Cyflawni Rhaglen Gweithlu Rhanbarthol Gorllewin Cymru, a'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Fe wnaethom nodi bod nifer o brosiectau trawsnewid rhanbarthol ar gamau amrywiol o ran eu datblygiad, sy'n dwyn goblygiadau ar gyfer y gweithlu ac y bydd angen modelau a chynlluniau gweithlu rhanbarthol ar eu cyfer. Mae'r rhain yn cynnwys prosiectau canolfan ganser, gofal llygaid a gwasanaethau thorasig De Orllewin Cymru, yn ogystal â chynlluniau i bontio gwasanaethau ar gyfer gofal cartref ac i ddatblygu cynlluniau ardaloedd lleol integredig. Dylai'r Bwrdd Iechyd sicrhau bod y prosiectau hyn yn cael eu hadlewyrchu'n ddigonol yng nghynlluniau'r gweithlu i sicrhau bod ganddo'r adnoddau y mae eu hangen i gefnogi eu datblygiad (Argymhelliad 2). Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn ymgysylltu'n rheolaidd ag AaGIC ar faterion sy'n ymwneud â'r gweithlu ar lefel leol a rhanbarthol. Er enghraifft, mae AaGIC yn rhan o ddatblygu llwybrau gyrfa ar gyfer prosiectau trawsnewid rhanbarthol megis prosiect oncoleg heblaw llawfeddygaeth ARCH.</p>

⁶ Partneriaeth rhwng y Bwrdd Iechyd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe a Phrifysgol Abertawe yw'r Cydweithrediad Rhanbarthol ar gyfer Iechyd (ARCH).

Arddangosyn 3: Camau gweithredol i reoli heriau o ran y gweithlu

Mae'r adran hon yn canolbwyntio ar y camau y mae'r Bwrdd Iechyd yn eu cymryd i reoli heriau o ran y gweithlu. Ar y cyfan, canfuom fod y **Bwrdd Iechyd yn mabwysiadu ymagwedd ragweithiol i helpu i fynd i'r afael â'r heriau o ran ei weithlu, ond bod cynaliadwyedd y gweithlu yn awr ac yn y tymor canolig yn risg arwyddocaol.**

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
<p>Fe wnaethom ystyried a yw'r Bwrdd Iechyd wedi adnabod digon o adnoddau i roi cymorth i gynllunio'r gweithlu dros y tymor byr, canolig a hir. Roeddem yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rolau a chyfrifoldebau eglur ar gyfer cynllunio'r gweithlu. • Staff â sgiliau priodol i sicrhau bod y gweithlu'n cael ei gynllunio mewn modd cadarn. • Digon o gapasiti o fewn y gweithlu ar draws y sefydliad i gynllunio a chyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu. • Digon o adnoddau ariannol i gyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu.	<p>Canfuom fod y Bwrdd Iechyd yn cryfhau buddsoddiad mewn capasiti a gallu corfforaethol i gynllunio'r gweithlu, ond bod pwysau gweithredol yn golygu nad oes gan arweinwyr gwasanaethau ddigon o amser i ddatblygu datrysiadau cynllunio'r gweithlu i helpu i fynd i'r afael â heriau gweithredol.</p> <p>Ers diwedd 2020, mae'r Bwrdd Iechyd wedi cryfhau buddsoddiad yn ei swyddogaeth cynllunio'r gweithlu i sicrhau bod ganddi'r capasiti a'r gallu i gyflawni Strategaeth y Gweithlu. Mae gan y gyfarwyddiaeth, dan arweiniad Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, gylch gwaith eglur, ac mae wedi'i strwythuro'n briodol i roi cymorth i gynllunio'r gweithlu'n effeithiol. Mae ei thimau'n cwmpasu adnoddau ar gyfer y gweithlu a defnyddio'r gweithlu, datblygu sefydliadol a chynllunio a thrawsnewid y gweithlu. Mae gan yr olaf o'r rhain bedwar rheolwr prosiect cynllunio'r gweithlu, y mae gan bob un ohonynt gyfrifoldebau eglur am ardal ddaearyddol, grŵp proffesiynol ac agwedd thematig. Mae'r meysydd thematig hyn yn cynnwys modelu data a datrysiadau, mapio newid a gwaith ar lwybrau gyrfaol, cynllunio'r gweithlu rhanbarthol gan gynnwys ARCH, a dylunio rolau ac addysg a chomisiynu. Fe arweiniodd ad-drefnu diweddar at sefydlu Tîm Effeithiolrwydd Pobl newydd, sydd â ffocws ar roi cymorth i wella'r gweithlu gweithredol trwy sefydlogi'r gweithlu nyrsio, meddygol a phroffesiynau perthynol i iechyd, gwella cyfraddau cadw a datblygu staff.</p> <p>Yn gorfforaethol, mae gan y Bwrdd Iechyd adnoddau digonol i roi cymorth i gynllunio'r gweithlu, ond mae materion o ran capasiti ar lefel weithredol. Nododd ein grwpiau ffocws fod arweinwyr gwasanaethau'n deall eu rôl o ran cynllunio'r gweithlu fel rheol ond nad oedd pwysau gweithredol yn caniatáu digon o amser iddynt 'feddwl yn strategol' i ddatblygu datrysiadau. I helpu i fynd i'r afael â hyn, dylai tîm cynllunio'r gweithlu ddatblygu proses i sicrhau bod gwasanaethau'n cael cymorth i gynllunio'r gweithlu ar sail reolaidd, er enghraifft trwy fabwysiadu model partner busnes ar gyfer cynllunio'r</p>

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno

Yr hyn a ganfuom

gweithlu (**Argymhelliad 3**). Dros amser bydd hyn hefyd yn adeiladu gallu i gynllunio'r gweithlu ar lefel weithredol.

Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn cryfhau'r gallu i gynllunio'r gweithlu ac yn bwriadu ehangu hyfforddiant dros y tair blynedd nesaf. Mae hyn yn cynnwys datblygu fframwaith dysgu as asesiad anghenion ar gyfer cynllunio'r gweithlu, a fydd yn ei gwneud yn bosibl targedu hyfforddiant. Mae hyfforddiant a gynigir ar hyn o bryd yn amrywio o gymwysterau cynllunio'r gweithlu ar lefel gradd meistr i gyflwyniad i gynllunio'r gweithlu'n strategol. Roedd cyfranogwyr yn ein grwpiau ffocws yn ymwybodol fel rheol o'r hyfforddiant sydd ar gael a cheir lefel dda o ymgysylltu. Mae hyn yn gadarnhaol, ond mae'r mentrau hyfforddi'n gymharol newydd, felly mae'n anodd barnu a yw hyn yn gwella'r gallu i gynllunio'r gweithlu. Fodd bynnag, o ystyried bod hyfforddiant yn ganolog i sicrhau bod gan staff y gallu i gefnogi trefniadau da ar gyfer cynllunio'r gweithlu, dylai'r Bwrdd Iechyd geisio gwerthuso llwyddiant ei fentrau hyfforddi (**Argymhelliad 4**). Bydd angen i'r Bwrdd Iechyd ofalu hefyd nad yw pwysau gweithredol yn rhwstr i fynediad at hyfforddiant.

Mae cynllun y Bwrdd Iechyd ar gyfer y gweithlu'n cael ei gostio fel rhan o'i broses flynyddol i ddatblygu'r Cynllun Tymor Canolig Integredig ac mae cynlluniau i ddatblygu costiau tymor hwy ar gyfer y gweithlu. Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio mewn amgylchedd ariannol sy'n gryn her. Mae hyn yn golygu y bydd angen i wasanaethau feddwl yn wahanol i fynd i'r afael â heriau o ran y gweithlu ac arfer rheolaeth dynnach ar wariant ar y gweithlu.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi adnabod arbedion effeithlonrwydd y gallai eu cyflawni trwy leihau dibyniaeth ar staff asiantaeth. Fodd bynnag, rydym yn deall bod rhai gwasanaethau'n gorwario ar staff asiantaeth. I fynd i'r afael â'r mater hwn a deall y rhesymau dros orwario, bydd cyfarfodydd Gwella Ansawdd Gyda'n Gilydd (IQT) y Bwrdd Iechyd a gyflwynwyd yn ddiweddar i ystyried perfformiad ar lefel weithredol yn canolbwyntio ar gamau gwella mewn perthynas â'r gweithlu, cyllid a gweithrediadau ac yn cysoni'r camau gwella hynny. Ymddengys fod hwn yn ddatblygiad cadarnhaol ond ar adeg yr archwiliad nid oedd y trefniadau wedi bod ar waith yn ddigon hir i ddangos newid cadarnhaol.

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
<p>Fe wnaethom ystyried a oes gan y Bwrdd lechyd ddealltwriaeth dda am y risgiau yn y tymor byr a hwy a allai ei atal rhag cyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu. Roeddem yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dealltwriaeth dda am y rhwystrau posibl i gyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu. • Cynlluniau i liniaru risgiau a allai atal y sefydliad rhag gwireddu ei uchelgeisiau ar gyfer y gweithlu. • Risgiau o ran y gweithlu wedi'u dogfennu'n glir a gaiff eu rheoli ar y lefel briodol. 	<p>Canfuom, er bod gan y Bwrdd lechyd ddealltwriaeth dda am y risgiau a allai ei atal rhag gwireddu ei uchelgeisiau ar gyfer y gweithlu, mai bach iawn fu effaith camau gweithredu i liniaru'r risgiau hyn hyd yma.</p> <p>Mae uchelgeisiau'r Bwrdd lechyd ar gyfer y gweithlu wedi'u disgrifio'n glir, ond mae ystod o risgiau a allai ei atal rhag eu gwireddu. Mae'r rhain yn ymwneud yn bennaf â phrinderau o fewn y gweithlu, pwysau ariannol, a diffyg eglurder ynghylch prosiect mawr posibl i godi ysbyty newydd⁷ a modelau clinigol cysylltiedig yn y dyfodol. Hefyd, mae heriau o ran y gweithlu'n cyfyngu ar allu'r Bwrdd lechyd i ateb gofynion y Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio⁸. Er iddo gymryd camau lliniaru ar lefelau corfforaethol a gweithredol, yn ystod 2022-23, ni chafodd 42%⁹ o'r cylchrestrau dyletswyddau nyrsio a gynlluniwyd ar y wardiau y mae'r Ddeddf yn berthnasol iddynt eu cyflawni ac ni farnwyd eu bod yn briodol i ddiwallu anghenion cleifion.</p> <p>Yn gorfforaethol, mae risgiau arwyddocaol o ran y gweithlu yn y tymor byr a hwy'n cael eu hadlewyrchu a'u rheoli'n briodol trwy Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd a'r gofrestr risgiau corfforaethol. Mae'r Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant yn goruchwyllo'r risgiau hyn, gan graffu'n rheolaidd ar gamau lliniaru. Mae'r pwyllgor hefyd yn adolygu risgiau gweithredol o ran y gweithlu o bryd i'w gilydd. Yn weithredol, mae Grŵp Busnes Cyfarwyddiaeth y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol yn adolygu'r gofrestr risgiau corfforaethol a chofrestrau risgiau'r gyfarwyddiaeth ac yn cadw cofrestr risgiau ar thema'r gweithlu. Fodd bynnag, mae maint yr heriau o ran y gweithlu'n golygu mai bach iawn yw'r effaith y mae</p>

⁷ Yn ddiweddar fe gynhaliodd y Bwrdd lechyd [ymgyngoriad](#) i helpu i ddewis safle posibl ysbyty newydd ar gyfer gofal brys a gofal wedi'i gynllunio. Os bydd y cynllun hwn yn symud yn ei flaen, mae'n debygol o agor tuag at ddiwedd y degawd hwn. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn roedd y Bwrdd lechyd yn disgwyl i Lywodraeth Cymru gymeradwyo Achos Busnes y Rhaglen.

⁸ Pasiwyd Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016 ym mis Mawrth 2016. Mae'r Ddeddf yn gosod dyletswydd ar gyrff iechyd i roi ystyriaeth i ddarparu lefelau staff nyrsio priodol. Diben hyn yw sicrhau bod gan eu nyrsys yr amser i roi'r gofal gorau posibl i gleifion. Ar hyn o bryd dim ond i wardiau meddygol a llawfeddygol aciwt i oedolion a wardiau pediatrig i gleifion mewnol y mae'r Ddeddf yn berthnasol.

⁹ Ym mis Mai 2023, cafodd y Bwrdd yr [Adroddiad Sicrwydd Blyneddol ar Lefelau Staff Nyrsio 2022-23](#), ar gyfer y cyfnod rhwng mis Ebrill 2022 a mis Ebrill 2023. Mae'r ganran yn seiliedig ar gyfanswm y sifftiau a gofnodwyd yn ystod y cyfnod.

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
	<p>camau lliniaru'n ei chael ar leihau risgiau o ran y gweithlu. Mae rhai o'r trefniadau i reoli'r risgiau hyn yn gymharol newydd ac unwaith y byddant wedi ymwreiddio ac os byddant yn llwyddiannus, gallent helpu i leihau rhai heriau o ran y gweithlu. Mae'r rhain yn cynnwys y rhaglen sefydlogi (gweler yr adran isod), cyfarfodydd gwella ansawdd gyda'n gilydd i ystyried perfformiad a gwaith y Grŵp Cynllunio Pobl ac Addysg Strategol newydd¹⁰.</p>
<p>Fe wnaethom ystyried a yw'r Bwrdd Iechyd yn mynd i'r afael yn effeithiol â'i heriau cyfredol o ran y gweithlu. Roeddem yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adrodd a rheolaeth effeithiol ar swyddi staff gwag. • Camau gweithredu i wella cyfraddau cadw staff. • Arferion recriwtio effeithlon. • Comisiynu addysg a hyfforddiant iechyd sy'n seiliedig ar wir angen ymhlith y gweithlu. • Tystiolaeth bod y sefydliad yn moderneiddio'i weithlu i helpu i ddiwallu anghenion yn awr ac yn y dyfodol. 	<p>Canfuom fod y Bwrdd Iechyd yn cymryd camau priodol i fynd i'r afael â heriau cyfredol o ran y gweithlu trwy ystod o weithgareddau recriwtio, cadw a datblygu. Fodd bynnag, mae heriau sylweddol yn dal i fodoli ac nid yw comisiynu addysg o gymorth i sicrhau gweithlu cynaliadwy eto.</p> <p>Fel canran o gyfanswm nifer y swyddi, mae gan y Bwrdd Iechyd gyfradd swyddi gwag uwch na'r holl fyrddau eraill yng Nghymru (Arddangosyn 10, tudalen 29), a chan hynny mae'n cynyddu ei ddefnydd o staff asiantaeth i fynd i'r afael â diffygion byrdymor yn y gweithlu (Arddangosyn 8, tudalen 27). Trwy ei raglen sefydlogi, mae'r Bwrdd Iechyd yn rheoli cyfraddau swyddi gwag a gwariant ar staff asiantaeth mewn modd gweithredol, gan ddefnyddio staff banc a recriwtio rhyngwladol. Dechreuodd y rhaglen ym mis Tachwedd 2022 yn ysbyty Glangwili ac o fewn ffrâm amser fer mae wedi arwain at ostyngiad bach yn y defnydd o staff asiantaeth ac effaith gadarnhaol ar les staff gyda gostyngiad mewn cyfraddau salwch a wardiau'n teimlo'n well yn ôl gwybodaeth anecdotaidd am eu bod wedi'u staffio'n llawn. O'i gymharu, mae gan y Bwrdd Iechyd yr ail gyfradd salwch isaf (Arddangosyn 12, tudalen 31) ond fel cyrff iechyd eraill nid yw'n cyrraedd y targed cenedlaethol.</p> <p>Mae gan y Bwrdd Iechyd hefyd y trosiant staff isaf ymhlith holl gyrff y GIG yng Nghymru, gyda'r rhan fwyaf o staff yn gadael oherwydd ymddeoliad, ymddiswyddiad gwirfoddol ac am resymau 'eraill'. (Arddangosyn 9, tudalen 28). Wedi dweud hynny, mae cadw staff yn dal i fod yn her allweddol y mae'r</p>

¹⁰ Mae'r Grŵp Cynllunio Pobl ac Addysg Strategol (SPPEG) yn un o is-grwpiau'r Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, nid oedd y Grŵp Cynllunio Pobl ac Addysg Strategol wedi cynnal ei gyfarfod cyntaf eto.

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno

Yr hyn a ganfuom

Bwrdd Iechyd yn ceisio mynd i'r afael â hi trwy ei raglen sefydlogi. Wrth i lefelau staffio ym mhob ysbty sefydlogi yn eu tro, bydd cam cadw'r rhaglen yn dechrau. Mae'r cam hwn yn canolbwyntio ar ddatrysiadau ymarferol a disgwylir iddo gynnwys adolygiadau o gylchrestru, camau gweithredu i wella trefniadau gweithio'n hyblyg, rhoi cymorth i gylchdroi staff, a chryfhau gwerthfawrogiad a phrofiad staff. Mae'r Bwrdd Iechyd eisoes wedi cyflwyno mesurau i helpu i leddfu'r pwysau costau byw trwy ganiatáu i staff gael cyfran o'u cyflogau dros gyfnod o fis. Mae trydydd cam y rhaglen yn canolbwyntio ar ddatblygu staff, trwy gyfleoedd ar gyfer datblygiad gyrfa ac estyn a helaethu cynlluniau 'tyfu eich talent eich hun' a phrentisiaethau. Dylai'r cam hwn roi cymorth pellach i gadw staff.

O ystyried y nifer sylweddol o swyddi gwag sydd gan y Bwrdd Iechyd, mae angen iddo hefyd fod ag arferion recriwtio effeithiol. Gan gydnabod bod aneffeithlonrwydd yn ei broses ar gyfer recriwtio'n fewnol, mae'r Bwrdd Iechyd yn cymryd camau i symleiddio a chanoli'r broses er enghraifft trwy ddechrau rheoli swyddi nyrsio gwag yn ganolog. Mae rhan o'r broses recriwtio'n cael ei rheoli gan Bartneriaeth Cydwasanaethau'r GIG; fodd bynnag, mae'r rhyngwyneb hwn yn achosi oedi weithiau. I liniaru'r risg yma, mae'r Bwrdd Iechyd yn gynyddol yn rheoli mwy o'r broses recriwtio'n fewnol.

Ceir gwendidau yn y broses comisiynu addysg sy'n golygu nad yw'r cyflenwad o staff sydd newydd gymhwyso'n ateb y galw. Ar gyfer 2023-24, fe gwblhaodd y Bwrdd Iechyd y broses comisiynu addysg a hyfforddiant ochr yn ochr ag adolygiad o linell sylfaen ei weithlu i sicrhau bod niferoedd comisiynu'n rhoi adlewyrchiad cywir o anghenion gwasanaethau. Fodd bynnag, mae'r Bwrdd Iechyd yn penodi niferoedd sylweddol is o staff nag y mae'n eu hyfforddi trwy'r broses gomisiynu. Er enghraifft, yn 2021, o'r 125 o'r lleoedd hyfforddi nyrsys oedolion a gomisiynwyd, dim ond 87 aeth ymlaen i weithio i'r Bwrdd Iechyd yn y diwedd. Mae hyn yn ei gwneud yn anodd cynllunio'r gweithlu a thros y blynyddoedd diwethaf mae wedi golygu bod y Bwrdd Iechyd wedi ceisio datrysiadau amgen i sicrhau gweithlu cynaliadwy. Er enghraifft, canolbwyntio ar gynlluniau tyfu eich talent eich hun a dibynnu ar recriwtio rhyngwladol. Mae'r Bwrdd Iechyd wrthi hefyd yn archwilio ffyrdd o newid y cymysgedd o sgiliau ar gyfer amryw wasanaethau bregus er enghraifft trwy archwilio'r defnydd o rolau newydd fel cymdeithion meddygol, anesthetyddion meddygol a rolau uwch-ymarferwyr, ond cyfyngedig yw'r cynnydd hyd yma.

Arddangosyn 4: Monitro a goruchwyllo'r modd y cyflawnir cynllun/strategaeth y gweithlu

Mae'r adran hon o'r adroddiad yn canolbwyntio ar gadernid goruchwyliaeth gorfforaethol ar risgiau o ran y gweithlu, Canfuom, **er bod y Pwyllgor a'r Bwrdd yn dal i fod â goruchwyliaeth resymol ar heriau o ran y gweithlu, bod angen ffocws cryfach ar faint yr effaith y mae camau gweithredu'n ei chael ac ar leihau risgiau o ran y gweithlu yn y tymor byr a chanolig.**

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
<p>Fe wnaethom ystyried a yw'r broses o gyflawni strategaeth neu gynllun y Bwrdd lechyd ar gyfer y gweithlu'n cael ei hategu gan weithgarwch monitro, goruchwyllo ac adolygu cadarn. Roeddem yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trefniadau ar waith i fonitro'r cynnydd gyda strategaeth neu gynllun y gweithlu ar lefelau rheolwyr a'r pwyllgor. • Camau gweithredu effeithiol lle nad yw cynnydd gydag elfennau o strategaeth neu gynllun y gweithlu ar y trywydd iawn. • Adroddiadau ar berfformiad sy'n dangos effaith cyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu. • Bod y sefydliad yn meincnodi perfformiad ei weithlu gyda sefydliadau tebyg.	<p>Canfuom fod y Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant yn cael gwybodaeth amserol a chynhwysfawr am berfformiad o ran y gweithlu, ond bod angen deall yn well beth yw effaith cyflawni strategaeth y gweithlu, a chyfleodd i gymharu perfformiad yn well gyda sefydliadau tebyg.</p> <p>Mae'r Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant yn cael adroddiadau amserol a chynhwysfawr ar berfformiad o ran y gweithlu, ond mae'r modd yr adroddir ar gyflawni ac effaith Strategaeth y Gweithlu'n annigonol. Fel a amlygwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn, nid oes gan y Bwrdd lechyd gynllun gweithredu eglur i ategu Strategaeth y Gweithlu. Mae hyn yn ei gwneud yn anodd deall a yw'r Bwrdd lechyd yn llwyddo i wireddu ei uchelgeisiau strategol ar gyfer ei weithlu a'r effaith y maent yn ei chael. Mae'r Bwrdd lechyd yn diweddarau Strategaeth y Gweithlu, ond yn y cyfamser dylai ddarparu adroddiadau ddwywaith y flwyddyn ar gyfer y Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant ar gynnydd yn erbyn y deilliannau allweddol ar gyfer llwyddiant yn y strategaeth (Argymhelliad 5a).</p> <p>Mae'r Pwyllgor Pobl, Datblygu Sefydliadol a Diwylliant yn cael dangosfwrdd y gweithlu ym mhob cyfarfod, a dangosfwrdd manylach ddwywaith y flwyddyn. Er bod y dangosfwrdd yn gynhwysfawr iawn ac wedi'i osod allan yn dda, mae'n anodd deall a yw'r cam gweithredu y mae'r Bwrdd lechyd yn ei gymryd yn helpu i leihau ei risgiau o ran y gweithlu. Mae rhai metrigau'n dechrau dangos gwelliant. Er enghraifft, gostyngiad bach mewn gwariant ar staff asiantaeth fel canran o gyfanswm y bil cyflogau. Gallai'r gwelliannau hyn fod yn uniongyrchol gysylltiedig â mentrau fel y rhaglen sefydlogi, ond heb</p>

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	Yr hyn a ganfuom
	<p>fesurau o effaith y strategaeth y cytunwyd arnynt yn ffurfiol mae'n anodd bod yn sicr (Argymhelliad 5b).</p> <p>Fel a amlygwyd yn gynharach, creffir ar Gyfarwyddiaethau o ran materion y gweithlu yn y cyfarfodydd Gwella Ansawdd Gyda'n Gilydd (IQT) a sefydlwyd yn ddiweddar i ystyried perfformiad ar lefel weithredol, a fynychir gan Gyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol neu Bennaeth Cynllunio a Thrawsnewid y Gweithlu'n Strategol. Mae cyfarwyddiaethau'n cyflwyno adroddiad ar berfformiad i'r tîm gweithredol cyn y cyfarfod gan eu galluogi i amlygu materion allweddol o ran y gweithlu. Mae'r trefniant hwn yn sicrhau bod ffocws ar faterion y gweithlu, ond gan bod hwn yn drefniant cymharol newydd, mae'n rhy gynnar i farnu ei effaith.</p> <p>Lle y bo'n bosibl, mae'r Bwrdd Iechyd yn meincnodi ei berfformiad o ran y gweithlu gyda byrddau iechyd eraill yng Nghymru, gan gymharu metrigau fel trosiant, cyfraddau salwch, amser i hurio a gwiriadau recriwtio trwy ddangosfwrdd y gweithlu. Fodd bynnag, o ystyried bod y boblogaeth a'r ddaearyddiaeth yn wahanol, mae'n anodd dwyn cymhariaeth ag ardaloedd tebyg yng Nghymru. Gan hynny, mae cyfle i'r Bwrdd Iechyd feincnodi perfformiad ei weithlu gyda sefydliadau tebyg ledled y DU ac yn rhyngwladol ac adnabod arfer da ac arloesol ganddynt (Argymhelliad 6).</p>

Atodiad 1

Dulliau archwilio

Mae **Arddangosyn 5** yn disgrifio'r dulliau a ddefnyddiwyd gennym i wneud y gwaith yma. Mae ein tystiolaeth yn gyfyngedig i'r wybodaeth a gafwyd o'r dulliau isod.

Elfen o'r ymagwedd archwilio	Disgrifiad
Dogfennau	<p>Fe wnaethom adolygu ystod o ddogfennau, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategaeth y gweithlu a chynllun(iau) cysylltiedig ar gyfer y gweithlu • Cynlluniau gweithredu / cyflawni ar gyfer strategaeth y gweithlu – yn rhai lefel-uchel a gweithredol • Tystiolaeth o werthuso strategaeth y gweithlu a/neu fentrau cysylltiedig • Gwybodaeth a fwydodd i mewn i'r broses o ddatblygu strategaeth y gweithlu e.e. dadansoddiad o anghenion, data ar y gweithlu, ymarferion meincnodi, y galw a chynllunio capasiti, dadansoddiad o'r bylchau o ran sgiliau, sganio'r gorwel • Tystiolaeth o ymgysylltu â rhanddeiliaid. • Siartiau strwythur ar gyfer swyddogaethau cynllunio'r gweithlu. • Enghreifftiau o hyfforddiant cynllunio'r gweithlu a gynigir i staff e.e. CIPD, hyfforddiant ffurfiol neu anffurfiol arall • Cynlluniau cyllid ac adnoddau'r gweithlu • Cofrestrau risgiau corfforaethol a gweithredol

Elfen o'r ymagwedd archwilio	Disgrifiad
	<ul style="list-style-type: none"> • Dogfen yn dangos y broses recriwtio a mentrau recriwtio a chadw • Gweithgarwch ar lefel gorfforaethol a gweithredol i oruchwylio a monitro metrigau'r gweithlu a'r modd y cyflawnir strategaeth y gweithlu
Cyfweiliadau	<p>Fe wnaethom gyfweild â'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfarwyddwr Gweithredol y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol • Dirprwy Gyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol • Cyfarwyddwr Cynorthwyol Datblygu Pobl • Cyfarwyddwr Cyllid Cynorthwyol • Pennaeth Cynllunio a Thrawsnewid y Gweithlu'n Strategol • Pennaeth y Gweithlu – Datblygu Sefydliadol • Pennaeth Pobl ac Effeithiolrwydd Sefydliadol • Pennaeth Defnyddio Adnoddau • Rheolwyr Prosiect Cynllunio'r Gweithlu x 4 • Rheolwr y Gweithlu: Systemau a Gwybodaeth am y Gweithlu • Partner Busnes sy'n Uwch Brisiwr • Cyn-gadeirydd y Pwyllgor Pobl a Datblygu Sefydliadol
Grwpiau ffocws	<p>Fe gynhaliom ni ddau grŵp ffocws gyda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • detholiad o arweinwyr gwasanaethau a oedd yn rhan o gynllunio'r gweithlu clinigol; a

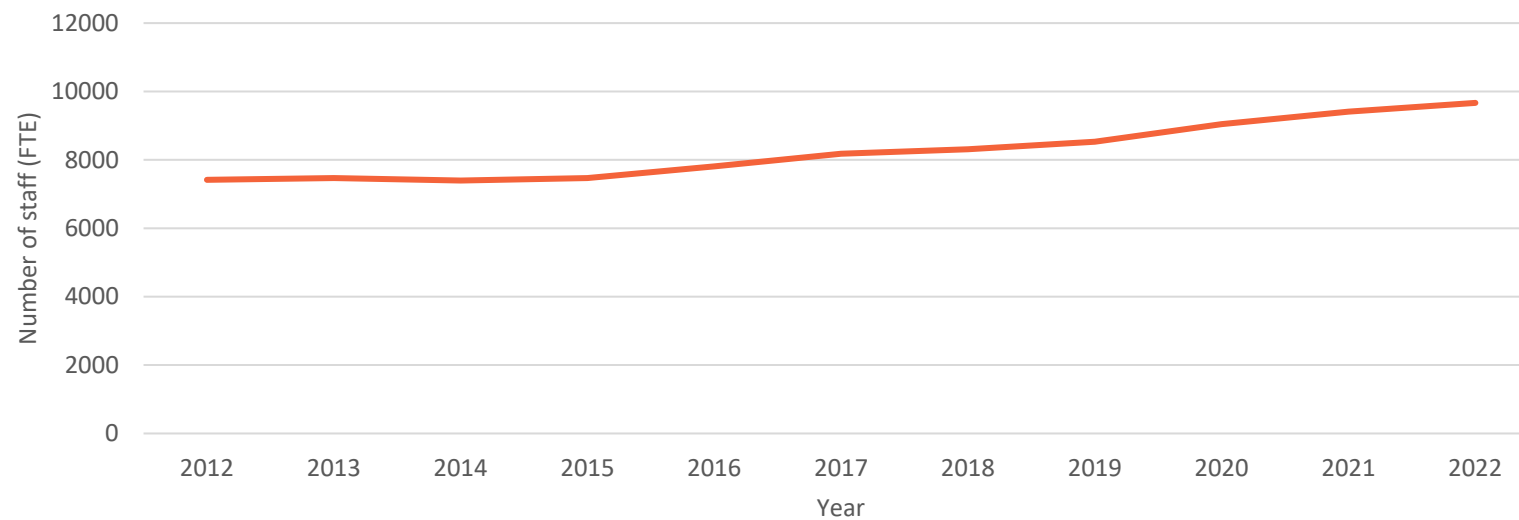
Elfen o'r ymagwedd archwilio	Disgrifiad
	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="598 304 1823 331">• detholiad o arweinwyr gwasanaethau a oedd yn rhan o gynllunio gweithlu'r gwasanaethau galluogol.

Atodiad 2

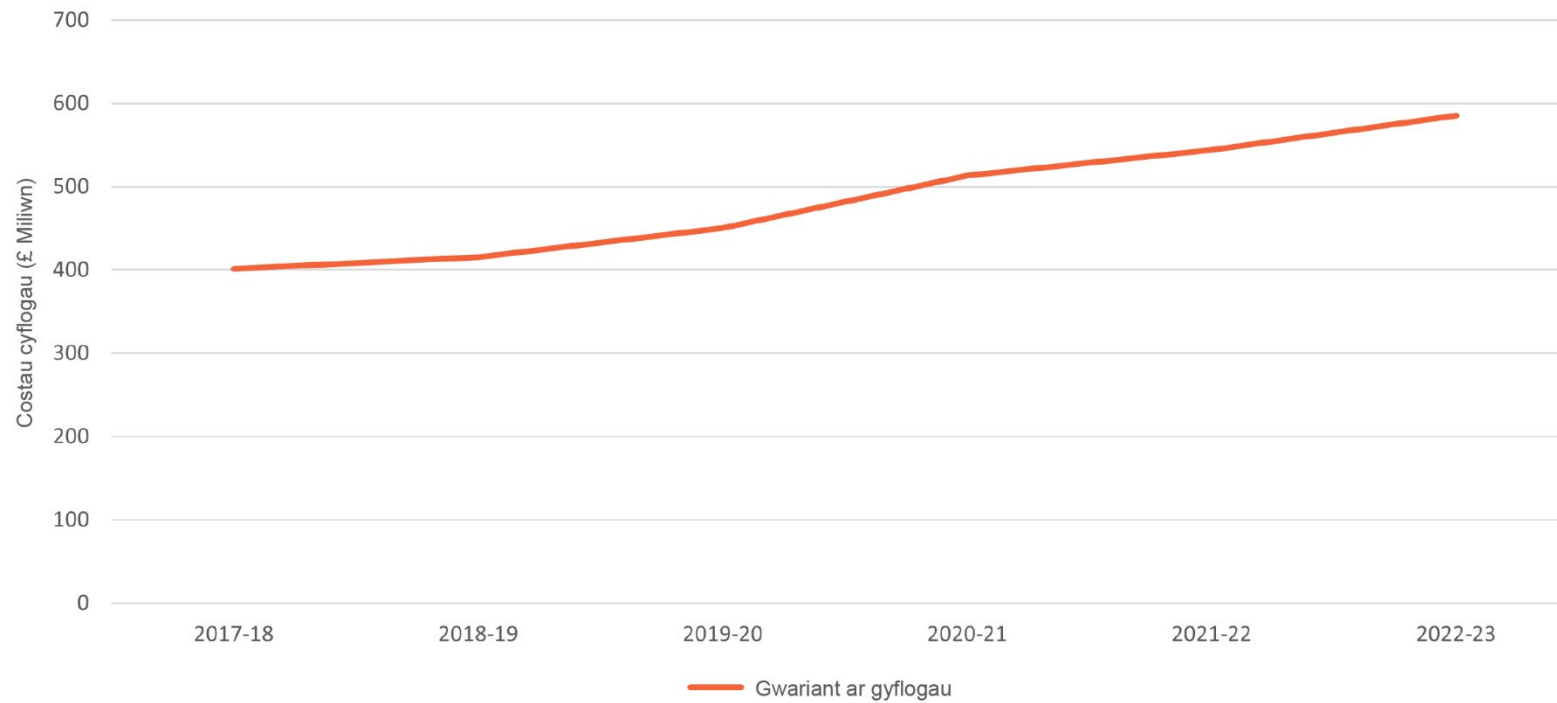
Dangosyddion wedi'u dethol ar gyfer y gweithlu

Arddangosyn 6: Tuedd yn niferoedd y gweithlu (cyfwerth ag amser llawn), Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

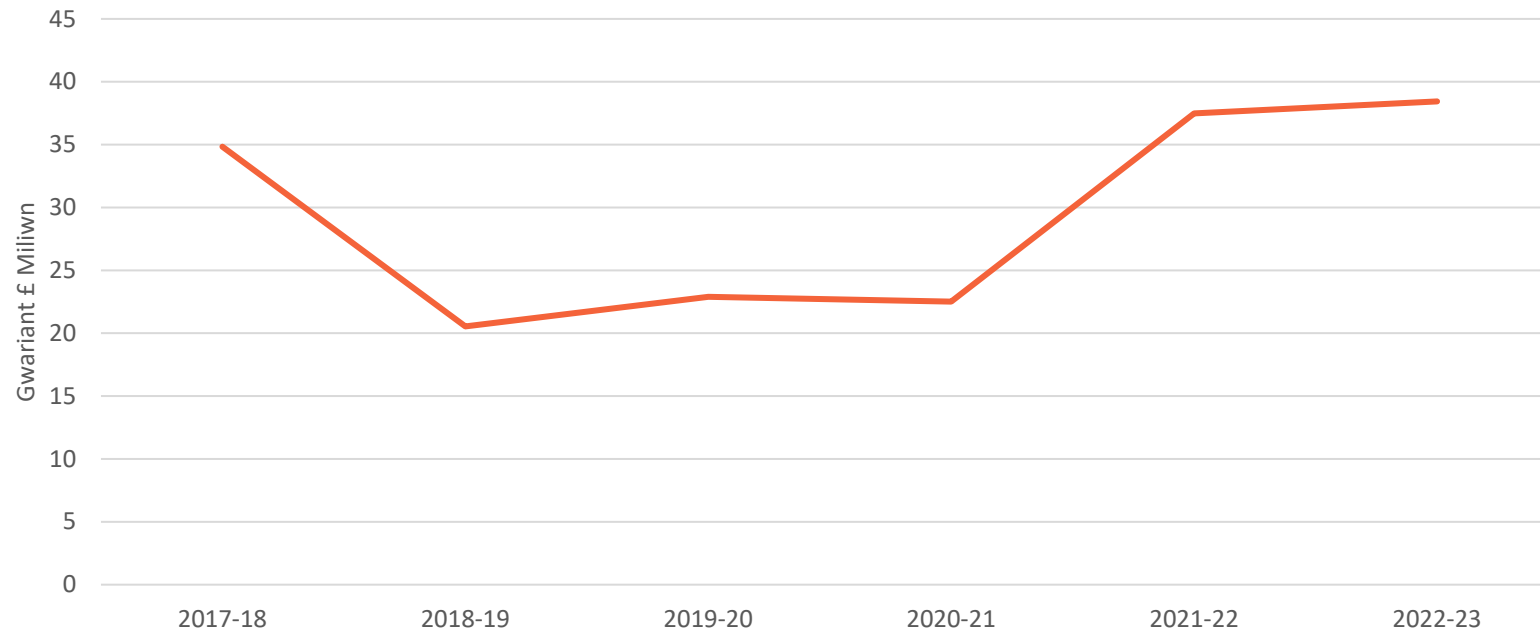
Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru.

Arddangosyn 7: Tuedd yng nghostau gwirioneddol y gweithlu, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

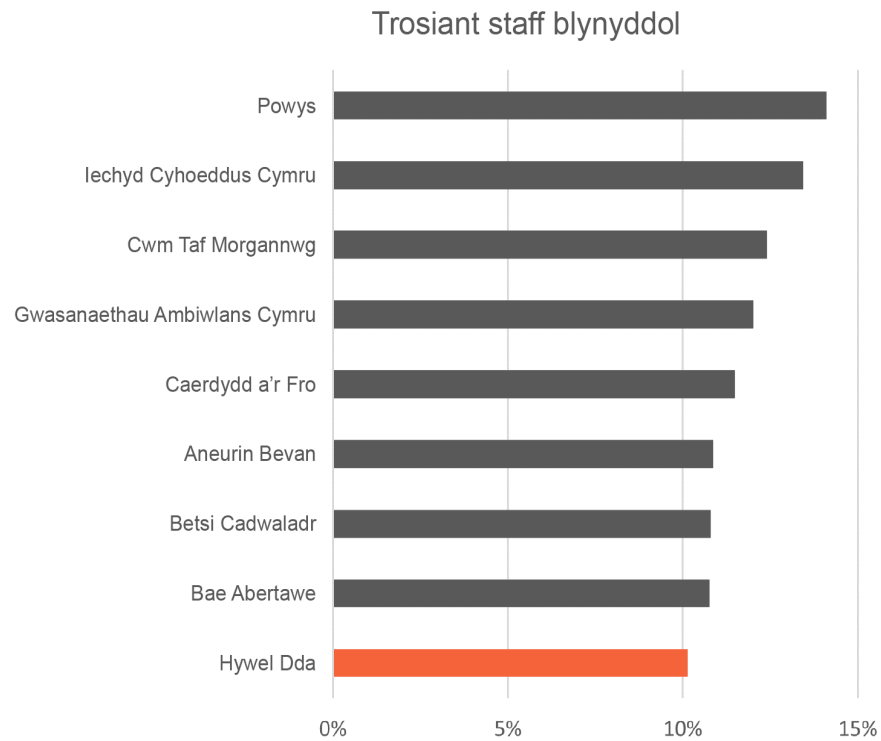
Ffynhonnell: Ffurflenni Monitro Misol a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru, cyfraddau chwyddiant Trysorlys EF

Arddangosyn 8: Tuedd o ran gwariant ar staff asiantaeth o fewn y gweithlu £ Miliwn, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

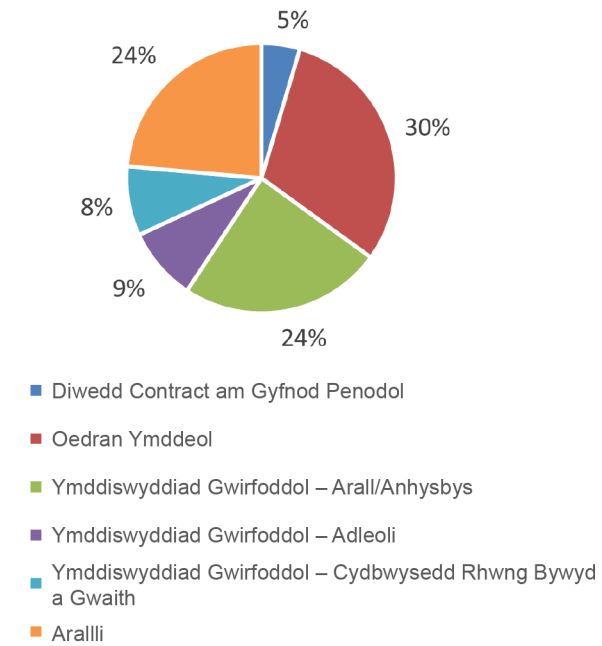

Ffynhonnell: Ffurflenni Monitro Misol a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru

Arddangosyn 9: Trosiant staff blynyddol a'r rheswm dros adael, 2021-22, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda

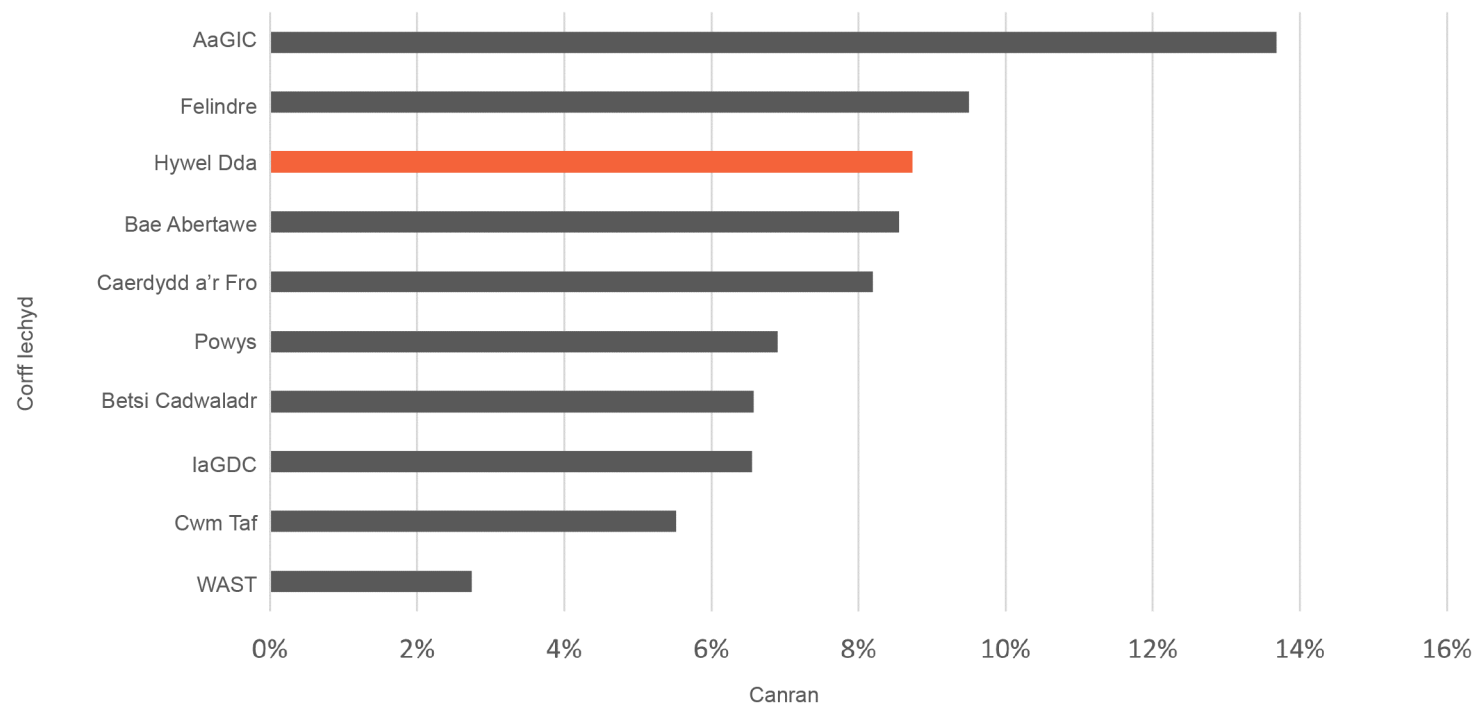

Rhesymau dros adael y sefydliad, Hywel Dda 2021-22

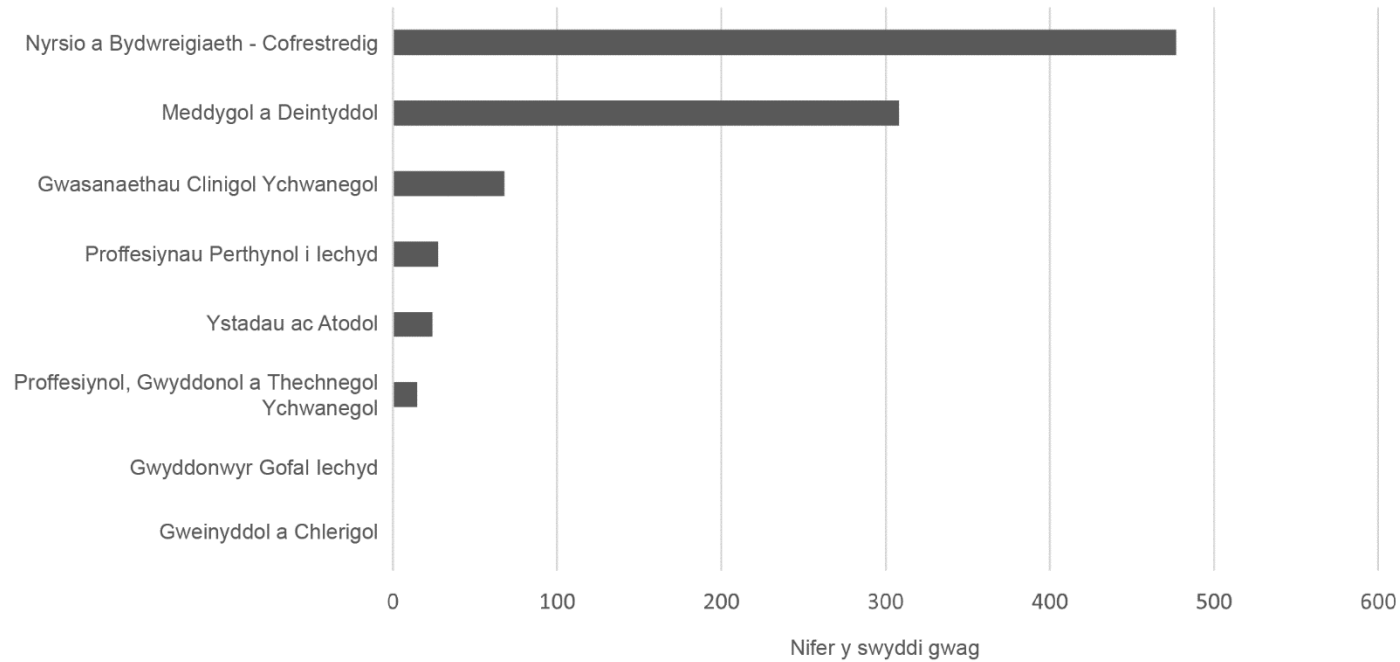
Ffynhonnell: Data ar drosiant staff a gafwyd gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru. Cafwyd data ar y rheswm dros adael trwy gais am ddata gan y corff iechyd.

Arddangosyn 10: Swyddi gwag fel canran o gyfanswm nifer y swyddi, o ran y sefyllfa ym mis Mawrth 2022

Ffynhonnell: cais am ddata gan y corff iechyd

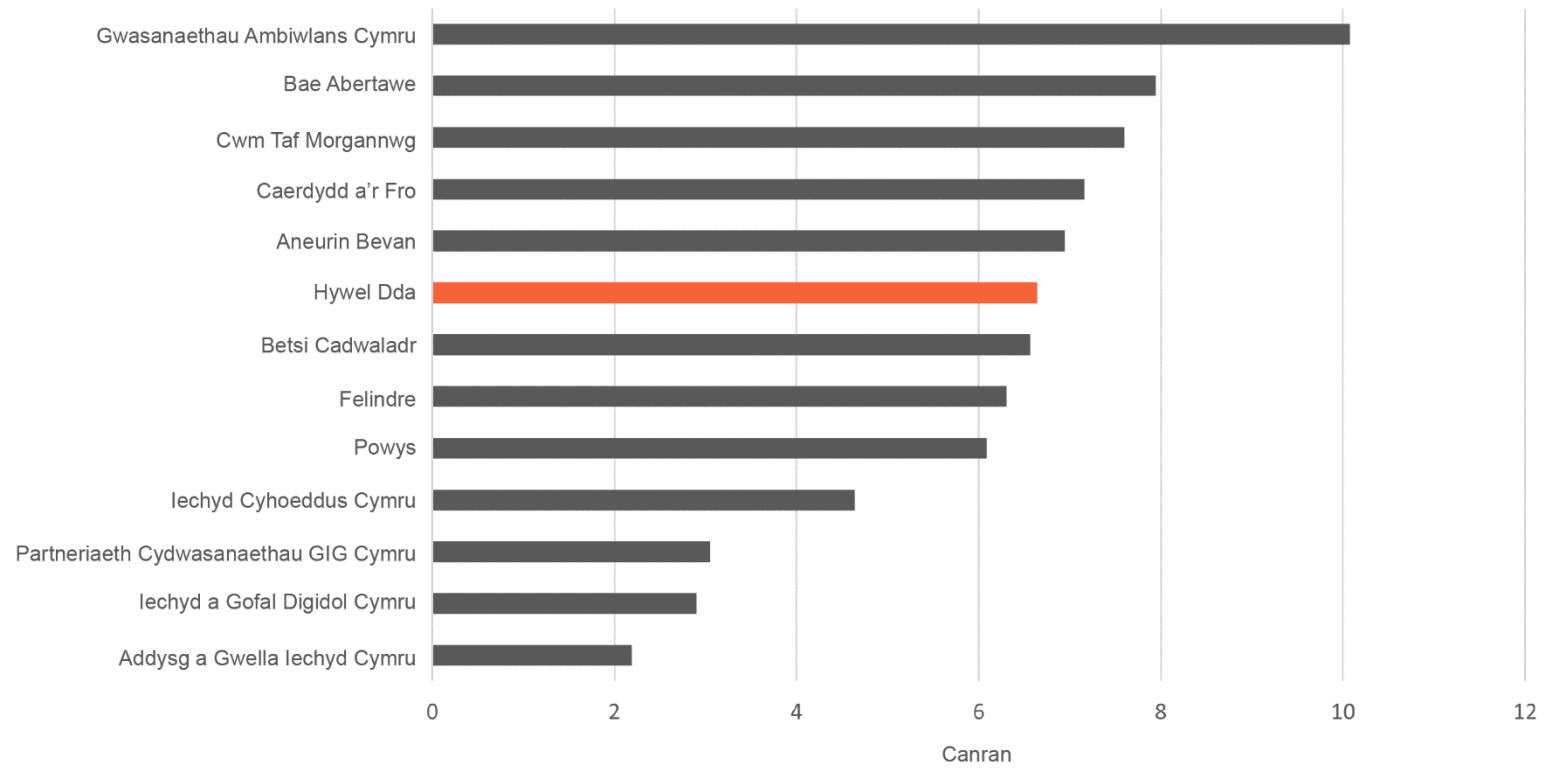
Arddangosyn 11: Nifer y swyddi gwag (Cyfwerth ag Amser Llawn) yn Hywel Dda, fesul grŵp o staff, Mawrth 2022

Cyfrifwyd nifer y swyddi gwag yn seiliedig ar y gwahaniaeth rhwng cyfanswm nifer y swyddi a'r niferoedd gwirioneddol o staff yn eu swyddi.

Ffynhonnell: cais am ddata gan y corff iechyd

Arddangosyn 12: Absenoldeb oherwydd salwch fesul sefydliad, 2022

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, StatsCymru

Atodiad 3

Ymateb sefydliadol i'r argymhellion archwilio

Arddangosyn 12: Ymateb Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda i'n hargymhellion archwilio

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol Nodwch yma sylwebaeth berthnasol ar y camau a gynlluniwyd mewn ymateb i'r argymhellion	Dyddiad cwblhau Nodwch pryd y bydd y camau gweithredu arfaethedig yn cael eu cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
A1	Cynllun gweithredu Canfuom nad oes cynllun gweithredu clir, cyffredinol i gefnogi strategaeth gweithlu 10 mlynedd y Bwrdd Iechyd. Dylai'r Bwrdd Iechyd sicrhau bod ei strategaeth gweithlu wedi'i hadnewyddu yn cael ei chefnogi gan gynllun gweithredu gydag adnoddau, sy'n glir ynghylch blaenoriaethau cyflawni. Dylai fod dull	Creu cynllun gweithredu gweithlu cost / adnoddau cyffredinol ar gyfer y strategaeth 10 mlynedd Datblygwyd y strategaeth gweithlu 10 mlynedd yn 2018-19 ac mae disgwyl iddi gael ei hadnewyddu i ystyried y cyd-destun a'r heriau strategol newidiol sy'n wynebu GIG Cymru h.y. ar ôl COVID, Argyfwng Costau Byw ac ati a chamau gweithredu sy'n gysylltiedig â ffocws y gweithlu.	30 Ebrill 2024 Adnewyddu Strategaeth wedi'i chwblhau (Rhagfyr 2023 i'w gadarnhau fel rhan o'r broses cynllunio busnes blynyddol Mawrth 2024)	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol Pennaeth Cynllunio'r Gweithlu Strategol a

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol Nodwch yma sylwebaeth berthnasol ar y camau a gynlluniwyd mewn ymateb i'r argymhellion	Dyddiad cwblhau Nodwch pryd y bydd y camau gweithredu arfaethedig yn cael eu cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
	<p>rhaglen glir o gyflawni gyda'r canlyniadau wedi'u nodi fel y gellir monitro cynnydd ac effaith cyflawni'r cynllun yn effeithiol (blaenoriaeth uchel).</p>	<p>Roedd cynllun gweithredu sy'n cyd-fynd â'n Strategaeth 10 Mlynedd sy'n cwmpasu'r 3 blynedd gyntaf, fodd bynnag, mae datblygu pobl sy'n cyd-fynd â bwriad strategol yn broses ailadroddol, fe wnaethom esblygu ein dull wrth i ni aeddfedu a chynllunio'r gweithlu integredig o fewn ein strwythurau ac adeiladu gallu.</p> <p>Addaswyd Cynllun Strategol Gweithredu'r Gweithlu trwy iteriadau dilynol o'n proses Cynllunio/Cynllun Blyneddol wrth i ni ddechrau canolbwyntio ar y bylchau mwyaf hanfodol yn ein gweithlu h.y. Cynllun Gweithredu'r Gweithlu Nyrsio.</p> <p>Mae'r Cynllun Gweithlu Nyrsio wedi dangos cynnydd ac effaith yn unol â'r metrigau a ddatblygwyd ac a gafodd eu monitro fel rhan o'n dangosfwrdd perfformiad.</p>	<p>30 Ebrill 2025 Cynllun Gweithredu'r Gweithlu yn cael ei fwrw ymlaen 24/25 (gan gynnwys Cynllun Adnoddau ar gyfer Cynllun Gweithredu'r Gweithlu 24/25)</p>	<p>Trawsfurfiad</p>

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol Nodwch yma sylwebaeth berthnasol ar y camau a gynlluniwyd mewn ymateb i'r argymhellion	Dyddiad cwblhau Nodwch pryd y bydd y camau gweithredu arfaethedig yn cael eu cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
		Byddwn yn parhau i adeiladu ar y gwaith a nodir uchod a byddwn yn parhau i ddiffinio siâp y gweithlu yr ydym yn teimlo sydd orau i fodloni'r gofynion y cytunwyd arnynt a wynebir o fewn yr amlen ariannol sydd ar gael i'r Bwrdd lechyd, yn ôl yr angen gan geisio defnyddio adnoddau effeithlon ac effeithiol yn y tymor byr, canolig a hir. Efallai y bydd angen sawl senario.		
A2	<p>Cynllunio'r gweithlu rhanbarthol</p> <p>Canfuom fod nifer o brosiectau trawsnewid rhanbarthol ar wahanol gamau, sydd â goblygiadau i'r gweithlu a bydd angen modelu a chynlluniau rhanbarthol ar y gweithlu. Dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau bod y rhain yn cael eu hadlewyrchu'n ddigonol yng nghynlluniau'r gweithlu i sicrhau bod ganddo'r adnoddau sydd eu hangen i gefnogi eu datblygiad (blaenoriaeth ganolig).</p>	<p>Rydym yn effro i sicrhau bod anghenion gweithgaredd Cynllunio'r Gweithlu Rhanbarthol yn cael eu diwallu, ac rydym yn myfyrio ar y ffordd orau y gallwn fynd i'r afael â hyn. Ar hyn o bryd, mae hyn yn cael ei amsugno trwy ARCH, Grŵp Canolbarth a Gorllewin Cymru a'r Bwrdd Rhanbarthol ar gyfer y Gweithlu.</p> <p>Adnoddau ar gyfer a) modelu a chynllunio'r gweithlu a b) piblinell gysylltiedig o'r gweithlu a ddatblygwyd i sicrhau y bydd adnoddau ar</p>	Ebrill 2024	<p>Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol</p> <p>Pennaeth Cynllunio'r Gweithlu Strategol a Trawsfurfiad</p>

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol Nodwch yma sylwebaeth berthnasol ar y camau a gynlluniwyd mewn ymateb i'r argymhellion	Dyddiad cwblhau Nodwch pryd y bydd y camau gweithredu arfaethedig yn cael eu cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
		gyfer cyflwyno'r rhaglenni eu hunain yn cael ei archwilio mewn partneriaeth â chwmnïau HB eraill a phartneriaid ehangach. Byddai datrysiad ar y cyd yn well ond efallai y bydd angen cyflwyno mesurau lliniaru risg yn y cyfamser.		
A3	<p>Cefnogi gwasanaethau</p> <p>Gwelsom fod arweinwyr gwasanaethau yn gyffredinol yn deall eu rôl wrth gynllunio'r gweithlu ond nid oedd pwysau gweithredol yn caniatáu digon o amser iddynt 'feddwl yn strategol' i ddatblygu atebion. Dylai Tîm Cynllunio'r Gweithlu ddatblygu proses i sicrhau bod gwasanaethau'n derbyn cymorth yn rheolaidd gyda chynllunio'r gweithlu, er enghraifft trwy fabwysiadu model partneriaeth busnes cynllunio'r gweithlu (blaenoriaeth ganolig).</p>	<p>Cefnogi gwasanaethau gyda chynllunio strategol a gweithredol ar gyfer y gweithlu</p> <p>Nid oes gan WOD Fodel Partner Busnes mae gennym 3 thîm gwahanol sy'n cyflawni datblygiad diwylliannol ategol (ODRM); ein cydweithwyr gweithredol yn y gweithlu sy'n hwyluso newid (prosesau OCP) a thîm cynllunio'r gweithlu.</p> <p>Rydym yn cydweithio ar draws WOD a chydag arweinwyr gwasanaeth i brofi ein dulliau o gefnogi gwasanaethau yn y tymor byr, canolig a hir. Bydd gwerthusiad yn cael ei gynnal a phapur ar werth dulliau ym mis Mawrth 2024.</p>	<p>Ebrill 2024</p> <p>Papur Gwerthuso ar Cefnogi Gwasanaethau mewn Cynllunio Gweithlu</p>	<p>Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol</p> <p>Pennaeth Cynllunio'r Gweithlu Strategol a Trawsfurfiad</p>

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol Nodwch yma sylwebaeth berthnasol ar y camau a gynlluniwyd mewn ymateb i'r argymhellion	Dyddiad cwblhau Nodwch pryd y bydd y camau gweithredu arfaethedig yn cael eu cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
A4	<p>Gwerthuso hyfforddiant cynllunio'r gweithlu</p> <p>Canfuom fod y Bwrdd Iechyd yn cryfhau gallu cynllunio'r gweithlu drwy ystod o fentrau hyfforddi, y mae rhai ohonynt yn dal i gael eu datblygu. Mae hyfforddiant yn ganolog i sicrhau bod gan staff y gallu i gefnogi cynllunio'r gweithlu da, felly dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu fframwaith gwerthuso i fesur llwyddiant ei raglen hyfforddi (blaenoriaeth ganolig).</p>	<p>Gwerthuso hyfforddiant cynllunio'r gweithlu</p> <p>Mae'r dull gwerthuso ar y gweill a bydd adroddiad sy'n adlewyrchu'r dull a'r canlyniadau yn cael ei gynnal yn unol ag argymhelliad a chamau gweithredu o dan R3 uchod.</p>	Ebrill 2024	<p>Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol</p> <p>Pennaeth Cynllunio'r Gweithlu Strategol a Trawsffurfiad</p>
A5	<p>Monitro perfformiad</p> <p>Canfuom, yn absenoldeb cynllun gweithredu clir sy'n cefnogi'r strategaeth gweithlu 10 mlynedd, ei bod yn anodd mesur cynnydd ac effaith ei chyflawni. Rydym yn cydnabod bod y Bwrdd Iechyd yn adnewyddu ei strategaeth gweithlu. Ond yn y cyfamser, dylai ddiweddarau'r</p>	<p>Monitro perfformiad</p> <p>Nodwch sylwebaeth ynghylch R1 uchod a chyfeiriadau at fesur cynnydd ac effaith. Yn y cyfamser, yn benodol mewn perthynas ag A: byddwn yn gwerthuso pwyllgor PODCC ac yn cyflwyno SPPEG i ofynion cynlluniau'r gweithlu sydd ar y gweill ac yn datblygu, sy'n</p>	<p>Yn parhau gydag adolygiad 30 Ebrill 2024</p> <p>Hydref 2023 Papur i PODCC & SPPEG</p>	<p>Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol</p> <p>Pennaeth Cynllunio'r</p>

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
	<p>Pwyllgor Datblygu a Diwylliant Sefydliadol Pobl ddwywaith y flwyddyn ar (blaenoriaeth uchel):</p> <p>A. cynnydd yn erbyn y canlyniadau allweddol ar gyfer llwyddiant a amlinellir yn strategaeth y gweithlu; a</p> <p>B. sut mae camau gweithredu yn cael effaith ar leihau risgiau'r gweithlu, yn benodol drwy ddatblygu set o fesurau effaith mesuradwy ar gyfer Strategaeth y Gweithlu.</p>	<p>cyd-fynd â'n dull strategol a'n cynlluniau gweithredu cyfredol ac esblygol.</p> <p>Yn benodol mewn perthynas â B, unwaith eto, mae hyn ar y gweill drwy nifer o ddarnau o waith ar Fframwaith Asesu Risg ac Ymyrraeth Gweithlu; Bydd datblygu Cudd-wybodaeth a Metrigau sy'n gysylltiedig â Pherfformiad y Gweithlu ac aliniad sefydliadol pellach i Offeryn Gwireddu Budd-dal HB yn cael ei geisio i sicrhau dull strategol a gweithredol integredig o gynllunio'r gweithlu a mesur effaith.</p>		Gweithlu Strategol a Trawsfurfiad
A6	<p>Meincnodi</p> <p>Mae'r Bwrdd Iechyd yn meincnodi ei fetrigau perfformiad gweithlu gyda chyrrff iechyd eraill yng Nghymru, ond mae potensial i feincnodi gyda chyrrff tebyg y tu allan i Gymru. Dylai'r Bwrdd Iechyd edrych i sefydliadau iechyd eraill sydd â</p>	<p>Meincnodi</p> <p>Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymgymryd â chwmpasu i asesu sefydliadau iechyd perthnasol ar raddfa leol a rhyngwladol, cyfeirir at hyn mewn nifer o ddogfennau HB. Mae gwaith pellach yn mynd rhagddo fel rhan o welliant parhaus i'n dull o gynllunio'r gweithlu.</p>	Yn parhau hyd at fis Ebrill 2024	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol Nodwch yma sylwebaeth berthnasol ar y camau a gynlluniwyd mewn ymateb i'r argymhellion	Dyddiad cwblhau Nodwch pryd y bydd y camau gweithredu arfaethedig yn cael eu cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
	demograffeg, daearyddiaeth a heriau tebyg, i feincnodi perfformiad a cheisio ymarfer da (blaenoriaeth ganolig).			Pennaeth Cynllunio'r Gweithlu Strategol a Trawsfurfiad

Archwilio Cymru

1 Cwr y Ddinas

Stryd Tyndall

Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.